

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/153/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202205
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6723202205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej a Mgr. Silvie Tisovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov, matka: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/XX, XXX XX G., a otec: H. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXX/XX, XXX XX G., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 8P/139/2023-49 zo dňa 05.09.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 8P/139/2023-49 zo dňa 05.09.2023 (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo výroku I. návrh otca na zníženie výživného zamietol. Vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa nie je dôvodný. Posudzoval zmenu pomerov na strane rodičov a maloletého dieťaťa od posledného rozhodnutia o výživnom, a to rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 15P/33/2022-76, ktorý sa stal právoplatným dňa 07.03.2023 a vykonateľným dňa 12.01.2023, bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným v sume 250 eur mesačne od 24.06.2022 a zároveň zameškané výživné od 24.06.2022 do 31.01.2023 vo výške 1 346,30 eur mal otec splácať spolu s bežným výživným. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že bol vydaný ďalší rozsudok č. k. 8P/13/2023-50 zo dňa 05.04.2023, jeho predmetom bola opätovne úprava práv a povinností otca k maloletému dieťaťu, kde otec navrhoval znížiť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletému na sumu 100 eur mesačne a zároveň, aby otcovi bol umožnený styk s maloletým. Návrh otca v tomto konaní bol zamietnutý v celom rozsahu. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku mal za to, že otec nepreukázal, že došlo k zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného, ktoré navrhol otec znížiť na sumu 50 eur. Práve naopak otec v rozpore s tým, ako to bolo prezentované v rámci zvýšenia výživného v konaní sp. zn. 15P/33/2022, kde uvádzal, že má približne príjem 2 000 eur, avšak bez konkretizácie a preukázania tohto príjmu, v súčasnosti poukázal na tú skutočnosť, že v máji 2023 bol jeho príjem vyšší ako 2 000 eur, a to 2 218,57 eur. Súd prvej inštancie poukazuje, že je v absolútne nelogickom rozpore za takejto situácie znížiť vyživovaciu povinnosť otca, keď v čase určovania súčasného výživného jeho príjem podľa samotných predložených dôkazov je vyšší ako pri pôvodne určenom výživnom. V ďalšom súd prvej inštancie poukázal na to, že nedošlo k zmene pomerov tým spôsobom, aby došlo k zníženiu výživného aj

v prípade, ak by otec dosahoval v súčasnosti nižší príjem ako v čase určovania skoršieho výživného, t. j. v rámci konania sp. zn. 15P/33/2022. Muselo by dôjsť napr. k zníženiu jeho príjmov o niekoľko 100 eur mesačne. Takáto zmena pomerov musí byť podstatného a dlhodobého charakteru, nestačí, aby boli iba určité malé výkyvy. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že sa mu javí správanie otca k maloletému, matke maloletého ako určitý šikanóznny výkon práva, keďže tento bez akýchkoľvek relevantných skutočností zaťažuje matku, ako aj maloletého nepreukázateľnými návrhmi. Uvedené sa deje, hoci súd logicky a podrobne otcovi vysvetlil, aké sú podmienky pre možnosť zníženia výživného. Tento napriek podrobným vysvetleniam jednak v rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15P/33/2022, ďalej v rozsudku sp. zn. 8P/139/2023, ako aj v zamietnutí neodkladného opatrenia, ktorého sa domáhal otec maloletého v rámci tohto konania dočasného zníženia výživného na čiastku 50 eur, hoci sám, tak ako na to súd prvej inštancie poukázal, nepredložil dôkazy, ktoré je potrebné predložiť pri rozhodovaní o znížení výživného.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote otec maloletého podal odvolanie. Dôvodil poukazom na ust. § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, že súd prvej inštancie nezohľadnil jeho majetkové pomery, a to, že je nemajetný, nevlastní motorové vozidlo, nehnuteľnosť, ani nič cenné. Súd prvej inštancie nezohľadnil aktuálnu situáciu oboch rodičov, nakoľko matka si žije zjavne nad pomery, v minulom roku bola dvakrát na zahraničnej dovolenke. Otcovi zostáva nie viac ako 200 eur na mesiac, z toho platí 50 eur mesačne matke ako výživné na maloletého. V ďalšom otec maloletého uvádzal, že matka nepredložila dôkaz o tom, či platí nájom bytu vo výške, ktorú uviedla. Otec poukázal na to, že má existenčné problémy, nemôže preto cestovať do G.. Otec tvrdil, že malo dôjsť k výbuchu a požiaru stavby, v ktorej býval, prišiel takmer o všetko, vrátane postele, zostali mu len dlhy a poškodená stavba. Náklady na jej rekonštrukciu a dostavbu predstavujú cca 100 000 eur. Matka odmieta poskytnúť súčinnosť potrebnú pre vybavenie prídavkov na dieťa v zahraničí, na ktoré je nárok, keďže otec pracuje v Rakúsku. Matka takto využíva každú príležitosť privodiť otcovi ujmu, aj keď vie, že môže poberať prídavky cca 200 eur. Poukázal na to, že súčet jeho príjmov po odrátaní súčtu výdavkov, splátok bankových úverov, pôžičky a bežných základných výdavkov ako telefón, hygiena a výživné 50 eur je suma podstatne nižšia ako životné minimum, a teda matkou požadované výživné 250 eur nie je otec schopný platiť ani vtedy, keď o tom rozhodol okresný súd.

3. Matka maloletého k odvolaniu uviedla, že s ním nesúhlasí, nedošlo k zmene jej finančnej situácie. Otec maloletého finančne inak nepodporuje, výživné platí 50 eur mesačne s tým, že na základe veľmi nízkeho výživného bolo začaté trestné stíhanie, aj exekúcia. Žiadala odvolanie zamietnuť.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“) v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a obsahu odvolania odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie, pričom následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade je nepochybné, že súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu otca na zníženie výživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu na sumu 50 eur mesačne, kedy v čase posledného rozhodnutia (január 2023) bolo určené výživné 250 eur mesačne. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zistené rozhodujúce skutočnosti posúdil z hľadiska schopností a možností oboch rodičov, prihliadol na osobnú starostlivosť matky o maloletého a jeho náklady a odôvodnené potreby a celkovo posúdil neexistenciu podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) v porovnaní so skutočnosťami, ktoré boli rozhodné pre určenie výživného na maloletého v čase posledného rozhodovania o výživnom, a to rozsudkom č. k. 15P/33/2022-76 zo dňa 12. januára 2023, právoplatného 07.03.2023. Týmto rozsudkom bol otec zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným v sume 250 eur od 24.06.2022 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred

k rukám matky. Zameškané výživné za obdobie od 24.06.2022 do 31.01.2023 vo výške 1 346,30 eur bol otec povinný splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach vo výške 30 eur. Odvolací súd mal ďalej preukázané, že deň nasledujúci po vyhlásení predmetného rozsudku podal otec maloletého ďalší návrh na zníženie výživného na sumu 100 eur mesačne a úpravu styku k maloletému, o ktorom rozhodoval Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 8P/13/2023-50 zo dňa 05.04.2023 a návrh v celom rozsahu zamietol.

8. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumie sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skutočnosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Majetkové pomery rodičov umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samé o sebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Zároveň výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine). Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných nákladov, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa.

Na druhej strane rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Predpokladom na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov podstatného (kvalifikovaného) rázu, v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. Zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je základnou a prvoradou skutočnosťou relevantnou pre posúdenie opodstatnenosti nároku osoby dožadujúcej sa návrhom zníženia výživného. Za zmenu pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane dieťaťa alebo rodiča, na ktorých je odkázané výživou. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe zistených výsledkov dokazovania. Pri posudzovaní zmenených pomerov je treba prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena pomerov, za ktorých bolo doposiaľ určené výživné, ktorá sa výrazným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodovania o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie na zreteľ odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

9. Vychádzajúc zo skutočného stavu ustáleného vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, a teda aj o výživnom, čo je rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15P/33/2022, ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku nebola preukázaná existencia podstatnej zmeny pomerov na strane otca, a preto súd prvej inštancie uvedené správne premietol do rozhodnutia o zamietnutí návrhu na zníženie výživného. V konaní sp. zn. 15P/33/2022, ktoré bolo právoplatne skončené v marci 2023, otec maloletého uvádzal, že má príjem približne 2 000 eur, avšak nepreukázal, ani nekonkretizoval tento príjem v rámci tohto konania. V návrhu na zníženie výživného v rámci tohto konania skonštatoval, že jeho čistý príjem bol v mesiaci máj 2 218,57 eur, čo aj dokladoval výpisom z účtu. Otec v priebehu konania na súdu prvej inštancie napriek výzve súdu nedokladoval ďalšie jeho príjmy, tieto nedokladoval ani v rámci podaného odvolania. Z uvedeného je teda zrejmé, že k zníženiu jeho príjmu, v rámci preukázania tohto príjmu, nedošlo. Práve naopak jeho príjem bol ešte vyšší ako 2 000 eur, z ktorej sumy vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výške výživnom. Čo sa týka výdavkov otca, tieto neboli riadne

špecifikované, čím nebolo možné posúdiť ich opodstatnenosť z hľadiska zásady, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodiča.

10. Vo svojom odvolaní otec maloletého neuviedol žiadne dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. dôvody, s ktorými sa už nevysporiadal súd prvej inštancie, odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a v celom rozsahu ho potvrdil, majúc za to, že stanovené zvýšené výživné v sume 250 eur mesačne na maloleté dieťa, ktoré je povinný prispievať otec, je primerané veku a odôvodneným potrebám maloletého s prihliadnutím na schopnosti a možnosti oboch rodičov.

11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP s tým, že žiaden z účastníkov nárok na ich náhradu nemá.

12. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).